

Utlysning av strategiske midler 2024-28: Utdannings-satsinger

Bakgrunn

HF's største utfordringer ligger på studiesiden. Utfordringsbildet inkluderer svak rekruttering til flere fag, synkende studiepoengproduksjon, høyt frafall og urovekkende funn fra Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHOT). I Utsynsmeldingen ber regjeringen institusjonene om å prioritere spesifikke fag/samfunnsutfordringer (IKT, helse og det grønne skiftet), og det legges stor vekt på arbeidsmarkedets behov fremover. Kandidater fra humaniora og estetiske fag vurderes som i større grad mistilpassede i arbeidslivet enn kandidater fra andre fagområder, og meldingen hevder at det er en overkapasitet av kandidater med HUMSAM-bakgrunn.

Selv om vi ennå ikke vet hva utfordringene vil føre til, så er det grunn til å forvente en reduksjon av fakultetets økonomiske rammevilkår på kortere eller lengre sikt. Vi kan da bli tvunget til å gjøre prioriteringer uten å være i en situasjon hvor vi kan investere og satse på nyskaping. Nå har vi satt av strategiske midler og har et økonomisk handlingsrom. HF har nå et mulighetsvindu som bør utnyttes før det lukkes.

Hovedmål for utdannings-satsingen er at HF's studieportefølje blir mer attraktiv for flere motiverte studenter, at de skal fullføre studiene, at de skal trives i studentperioden og at de har relevante kunnskaper og ferdigheter når de kommer ut i arbeidslivet.

Strategiske satsinger er en mulighet til å gjøre endringer som ruster oss for fremtiden: Forbedringer av de faktorene vi selv har kontroll over (altså studiene våre), uten å bruke energi på faktorer som vi ikke er herre over.

Vi må endre oss.

Strategiske satsinger skal innrettes slik at fagmiljøene kan få mulighet og ekstra ressurser til å gjøre endringer, utforske og teste ut tiltak innen utdanningene våre som det ellers ville være krevende å få gjennomført innenfor egne rammer.

Utlysning

Det lyses ut strategiske midler til utdanningsprosjekter for å realisere ambisjonene i HF's strategi 2030 og målene i utdanningsdelene av de strategiske satsingene; Prosjekt Helhet, Det grønne sporet og HF Digital.

Det er instituttene som søker. Satsinger som innvilges må finansieres av instituttet etter endt prosjektperiode. Det oppfordres til samarbeid med øvrige institutter og annet samarbeid, både innenfor UiO, Norge eller internasjonalt.

Instituttene kan søke om finansiering av satsinger knyttet til miljøer som har et felles ansvar for eksisterende studieprogram/studieretninger eller som ønsker å ta initiativ til utvikling av nye studietilbud. Det er ikke et mål at studieporteføljen ved HF skal vokse, men vi ønsker å gå inn i en fase preget av mer innovasjon på studiesiden.

Student- og avtakerperspektivet står sentralt i denne utlysningen, og initiativer bør bygge på et solid kunnskapsgrunnlag og involvere både studenter og arbeidsgivere.

Nedenfor listes det opp en bred vifte av eksempler på satsinger/tiltak som det kan søkes støtte til, men listen er ikke uttømmende. Instituttene må selv begrunne hvor innsatsen skal settes inn og hvordan den kan spille sammen med pågående prosesser og strategier. I den grad det er relevant bør søknadene knyttes eksplisitt mot minst ett av nivåene skissert nedenfor, og gjerne flere i kombinasjon.

Nivå 1: Porteføljenivå

- Utvikling av nye tverrfaglige spesialprogram (også i andre formater enn hele gradsstudier) som kan tiltrekke seg sterke søkere og/eller nye søkergrupper. Dette kan være en ompakking av eksisterende emner eller nye kombinasjoner, på tvers av HF/UiO.
- Utvikling av nye studieprogram, med tydelig arbeidslivsrelevans i læringsmål, og med særlig fokus på tvillingstransformasjonen: det grønne og det digitale skiftet.
- Revisjon av eksisterende studieprogram med særlig lav rekruttering og gjennomføring, i samråd med student- og arbeidsgiverpanel. En løsning kan være å søke samarbeid med andre universiteter (for eksempel i Circle U), en annen kan være mer fleksible studieløp, som nettstudier/årsenheter osv.
- Utvikling av etter- og videreutdanning (EVU) og/eller fleksible studietilbud (studiepoenggivende emner/årsenheter) til definerte målgrupper.

Nivå 2: Programnivå

- Arbeid som sikrer helhet og progresjon i studieprogrammene.
- Arbeid med å utvikle årsenheter, andre korte studieprogrammer og enkeltemner med bred appell.
- Øke kapasiteten på emner med bred appell
- Tiltak for å øke andelen av robuste emner med som tiltrekker seg tilstrekkelig mange studenter til å sikre et godt studiemiljø og som kan bidra til økt studiepoengproduksjon.
- Tiltak som sikrer systematikk i oppfølging av førsteårsstudenter gjennom hele året, for å styrke faglig og sosial integrering av nye programstudenter.

Nivå 3: Undervisningsnivå

- Tiltak for at møtene mellom student og underviser kan utnyttes mer kreativt, for eksempel bruk av treffetiden, invitere studenter til faglige samtaler, felles hjernestormer, tilbakemeldinger på oppgaver osv.
- Opplæring i akademiske grunnferdigheter (dybdelesing, skrivekurs etc.) i form av egne tilbud integrert i studieprogrammet.
- Tiltak som sikrer godt samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelser, læringsaktiviteter og vurderingsformer.
- Tiltak for at forskningssterke miljøer (SFF, ERC, NRF etc.) i større grad trekkes inn i undervisning og skaper forskningsnærhet. Eksempler kan være å knytte masterstudenter til prosjekter og miljøer i tilknytning til MA-oppgaven, tilby praksisemner, deltakelse på seminarer osv.
- Eksperimentering med studentaktive læringsformer og -arenaer som vektlegger hva studentene gjør og hva som skaper gode læringsprosesser. Utprøving bør designes slik at resultatene kan vurderes. Her vil samarbeid med LINK og/eller HF Studio være naturlig.

Søknadsprosess

Søknadsprosessen vil foregå trinnvis og i dialog med fakultet og på tvers av instituttene.

1. Idéfase

På fakultetsstyreseminar 8.-9. juni 2023 vil instituttlederne presentere eget utfordringsbilde og muligheter for utdanningsutvikling.

Innen mandag 18. september kl. 12.00 leverer instituttene en punktliste med de viktigste utfordringer på utdanningsiden og tiltak på de ulike nivåene som er definert i Prosjekt helhet. Det vil ikke være noe formkrav i denne fasen, men listen vil danne grunnlag for dialogmøte med fakultetet.

2. Dialogmøter: Uke 39, 25.-29. september

Fakultetet setter opp møtetider med alle instituttene hvor de diskuterer tiltakene med dekanatet.

Temaene i dialogmøtene vil drøftes i fellesmøter mellom instituttledere, undervisningsledere og studieledere.

3. Skisse til søknad: Frist 20. oktober

Basert på dialogmøtene leverer instituttene en kort prosjektskisse (2-4 sider) med en kortfattet redegjørelse for instituttets strategiske planer for utdanningene og hvilke tiltak de ønsker å søke støtte til. Samtaler om samarbeidsrelasjoner internt på fakultetet må være igangsatt, og det bør foreligge en tentativ tidsplan.

4. Workshop: 1. november

Det settes opp workshop med alle instituttene hvor skissene presenteres. Der får instituttene tilbakemeldinger av hverandre og av fakultetet. Et viktig formål med en slik workshop er å dele ideer og identifisere mulige samarbeidsprosjekter og overlappende behov. Instituttene må på dette stadiet ha begynt å utforske mulig utdanningssamarbeid ut over fakultetet, der det er relevant.

5. Endelig søknad. Frist 15. november

Etter workshopen jobber instituttene frem en søknad/prosjektplan for hvert institutt.

Søknaden skal inneholde:

- Mål for prosjektet og på hvilken måte dette målet støtter opp om de strategiske satsingene; Prosjekt helhet, Det grønne sporet og HF Digital.
- Beskrivelse av tiltak og hvilke utfordringer de skal løse – i prioritert rekkefølge.
- Tidsplan
- Virkemidler
- Budsjett

Rammer for søknaden:

- Maks én side innledning
- Maks én side per tiltak
- Vedlegg: fremdriftsplan og budsjett

6. Vedtak og tildeling av midler til utdanningssatsinger

Instituttens prosjektplaner innstilles av dekanatet og vedtas av fakultetsstyret. Det vil være behov for et ekstraordinært fakultetsstyremøte 15. desember.

Det vil legges opp til en årlig oppfølging av utdanningssatsinger i forbindelse med styringsdialogene.

Vurderingskriterier

Sentrale kriterier for vurdering av søknader vil være:

- å realisere ambisjonene i HF's strategi 2030
- å realisere ambisjonene i Prosjekt Helhet, Det grønne sporet og HF Digital
- å skape større grad av systematikk, kollegialt ansvar og studentmedvirkning
- kunnskapsbasert kvalitetsutvikling i studieprogram av ulike formater og med utgangspunkt i dokumentert analyse av utfordringsbildet for det enkelte program (indikatorer, evalueringer etc.)
- pedagogisk nyskaping/utforskning

Det er ikke en forutsetning for tildeling at søknaden har full uttelling på samtlige kriterier, men det forventes at søknaden redegjør for ambisjoner for sentrale utdanningsindikatorer: søkertall, gjennomføring og studiepoengproduksjon.

Fakultetet er opptatt av at midler knyttet til de strategiske satsingene kommer i omløp og vil prioritere prosjekter som har klare planer for hvordan tildelte midler kan muliggjøre endringer som ellers ville være krevende å få gjennomført innenfor egne rammer. Instituttene må begrunne særskilt hvordan en eventuell tildeling ikke vil bidra til økt mindreforbruk i perioden. Det oppfordres også til å synliggjøre egenfinansiering i søknaden der instituttene har anledning til det.

Tiltakene skal være av en størrelsesorden som gir betydelig endring, og som forventes å ha effekt på studiepoengproduksjonen.

Søknaden skal inneholde en redegjørelse for hvordan studentene er involvert i søknadsprosessen.

Virkemidler

Her følger en liste med forslag. Listen er ikke uttømmende.

Lønnsmidler

Læringsassistenter - profesjonalisering av studentmedarbeidere

Det kan søkes om midler til å ansette studentmedarbeidere som læringsassistenter og søke om tiltak for å utvikle, fornye og profesjonalisere læringsassistentordningen i nært samarbeid med fagmiljø/undervisere. Målet er tettere oppfølging av studentene, og utvikling av undervisningen i samarbeid med studentmedarbeiderne.

Professor II'ere fra relevante teori eller praksisfelt

Det kan søkes om lønnsmidler til professor II-stilling for tydeligere arbeidslivsrelevans i studiene, og tettere kobling til praksisfelt. Kan rekrutteres både fra skole, næringsliv og offentlig sektor, men sentralt er at det i tiltaket beskrives tydelig hvordan rollene brukes aktivt i utdanningsutvikling og undervisning.

Prosjektstillinger

Det kan søkes om midler til prosjektstillinger i ulike stillingskategorier (også administrative stillinger) for oppgaver som er av midlertidig karakter for å støtte opp om tiltakene som skal gjennomføres i perioden.

FVA - Førsteamanuens/Universitetslektor - rekruttert for strategiske undervisningsformål

Forskuttering av stillinger som er vedtatt i gjeldende stillingsplaner som er innrettet mot å rekruttere søkere med vekt på undervisningskvalifikasjoner og forskningsprofil som egner seg til å fornye HFs utdanninger og undervisningsformer. Dette kan være delte stillinger mellom flere fag/institutter. Å beherske et skandinavisk språk vil være en fordel. En mulighet kan også være å forskuttere stillinger i stillingsplanene innrettet mot programledelse for å tiltrekke seg søkere som kan dokumentere kvalifikasjoner for lede arbeid med programutvikling.

Driftsmidler

Styrking av nivå 4

Styrking av undervisningsledelse på organisatorisk nivå 4 – programledelse/faggruppeledelse. Tiltak for å styrke motivasjon og interesse for utdanningsledelse på dette nivået, og utvikling av rollen.

Anskaffelse av kunnskapsgrunnlag

Det kan søkes om midler til å øke kunnskapsgrunnlaget for å utforme treffsikre tiltak. Vi har mye data om søkere, studenter og kandidater, men det kan være behov for ytterligere

Utlysning av midler til utdanningssatsinger – vedtatt i fakultetsstyret 9. juni 2023

kunnskapsinnhenting. Det bør avklares om det er naturlig med samarbeid på tvers av institutter om innhenting av data. Det forutsettes at prosjektsøknaden gjør rede for at data og analyser som ønskes anskaffet er vurdert i forhold til eksisterende undersøkelser.

Brofinansiering

For nye studieprogram/avvikling av eksisterende studietilbud: Strategiske satsinger kan gå inn med brofinansiering ved slike større endringer. Etter perioden med brofinansiering må instituttet kunne bære nye studietilbud (og utgiftene forbundet med et som er utfaset).